

"וזאת תורת זבח השלמים אשר יקריב לה'. אם על תודה יקריבנו..." [ויקרא ז', י"א-י"ב].

מיוחד הוא קרבן התודה, השייך לקרבנות השלמים, שהכל נהנים מהם. כך לשון המדרש: "שלמים – שהן עושין שלום בין ישראל לאביהם שבשמים" [תנחומא צו י']. מי היה מביא קרבן התודה, ועל מה היה מביא? אומר רש"י: אם על דבר הודאה, על נס שנעשה לו, כגון יורדי הים והולכי מדברות, וחבושי בית האסורים, חולה שנתרפא שהן צריכים להודות, שכתוב בהן 'יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם ויזבחו זבחי תודה' [תהילים ק"ז]. קרבן התודה שונה משאר הקרבנות במספר הלכות, אחת מהן היא שבעוד שכל הקרבנות באים בעקבות אירועים מיוחדים יכולים להיאכל במשך שני ימים ולילה אחד, הרי שאת קרבן התודה יש לאכול רק במשך יום הקרבנות ובמשך הלילה שאחריו. חכמים אף הגבילו את זמן אכילתו עד חצות הלילה, כדי להרחיק אדם מן העבירה. מדוע בעצם חייב אדם לאכול את הקרבן רק במשך הזמן הקצר הזה שהוקצב לו, בשונה משאר הקרבנות? מסביר האברבנאל בפירושו לתורה, כי מטרת ההלכה הזאת היא להגביר ולהגדיל את סיפור הנס: "דתכלית תודה שבא על הנס, כדי לספר חסדי ה' שגמל עליו, ומטעם זה... מיעט בזמן אכילת תודה מכל שלמים, היינו כדי שיהיה מרבה רעים לסעודה אחת ביום הקרבה ויהיה סיפור הנס לפי רוב אנשים". התורה קיצרה את זמן אכילת קרבן התודה, כדי שאדם יהיה חייב להזמין חברים ורעים לסעוד איתו, ובסעודה יספר להם על הנס שקרה לו, שבגללו הוא מקריב את קרבן התודה, ובכך יגדל שם ה' בעולם, כמו קרבן התודה ליל הסדר הוא לילה של הכרת תודה, סעודת הסדר היא למעשה סעודת הודיה מיוחדת. זו גם המהות של מצוות סיפור יציאת מצרים. חז"ל בחרו לבסס את סיפור ההגדה על פסוקים אחדים מספר דברים – פרשת "מקרא ביכורים" ולא על ספר שמות שבו מתואר הסיפור כצורתו לפרטי פרטים. מדוע? ההבדל המשמעותי בין שני התיאורים אינו בסיפור אלא במספר. בעוד שבספר שמות הסיפור מתואר כביכול מהצד, בספר דברים הפסוקים יוצאים מפיו של אדם שבא להודות לה' על כל הטובה שגמל עם עם ישראל. בזה אומרים לנו חז"ל שאין כוונת ההגדה לספר עובדות כהווייתן בצורה סתמית, אלא לעסוק דרך הסיפור בהודאה לה'. אגב כך אנו נזכרים גם בשאר הטובות שהקב"ה עשה עמנו, כולל הכניסה לא"י. כך מוסבר הסיפור שמביאה הגמרא במסכת פסחים על רב נחמן. רב נחמן שאל את דרו עבדו – עבד שהוציאו רבו לחרות מה צריך לומר? כשענה לו עבדו שצריך להודות ולשבח לרבו, אמר לו רב נחמן – פטרת אותנו מלומר מה נשתנה. נביא עוד דוגמאות מליל הסדר מהם לומדים כי סעודת ליל הסדר היא סעודת הודיה, לדוגמא: ההגדה מדגישה כי "אפילו כולנו חכמים.... כולנו יודעים את התורה, מצווה עלינו לספר ביציאת מצרים". גם פרשת "ארמי אובד אבי" נראית בלתי קשורה להגדה, היא שייכת לווידי ביכורים. אבל היא מדגישה שכמו שהבאת הביכורים הוא טקס של הכרת תודה, כך ליל הסדר. גם מזמור קל"ו בתהילים המכונה "הלל גדול" חוזר 26 פעמים על המילים: "כי לעולם חסדו". מדוע החזרות הרבות, הפרוט של התודה לה' בקטע זה הופך את ההודיה לעמוקה, מקיפה, מפורטת, אנו נותנים את הלב לפרטי פרטים. גם הפיוט "דיינו" מעורר כמה פעמים את השאלה: האמנם דיינו? האם אפשר

להסתפק ביציאת ביציאת מצרים בלי קריעת ים סוף, או בלי סיפוק צרכינו במדבר?
האם די בכך שקרבנו להר סיני בלי שנתן לנו את התורה? דיינו בכל אחת מהטובות
כשלעצמה כדי לחייבנו בהודיה. ליל הסדר מלמד "הלכות הכרת תודה" לבורא עולם,
אנו מדגישים שה' לבדו הצילנו מפרעה והוציאנו ממצרים, הוא ולא מלאך ולא שרף ולא
שליח. מתוך הכרת התודה לקב"ה אנו מחזקים גם את הכרת התודה לבאי ביתנו,
להורינו, לילדינו, לבת, בן הזוג שלנו, לשכן, לחבר, הכרת הטוב מלמדת אותנו לראות
את חצי הכוס המלאה. לא במקרה הרואה חצי כוס מלאה הוא בראשי תיבות חכם, חכם
וטוב לו. נזכה ללמוד מהבן החכם ונהיה חכמים כל השנה בעין טובה ובמבט מכיר
תודה. הרב שמואל אליהו כתב כי גאולת זמננו גדולה יותר מגאולת יציאת מצרים ומביא
ט"ו הסברים. [מוזמנים ללחוץ כאן ולקרוא.](#)

בהזדמנות זו מבקשת להכיר לכם תודה, מנהיגי חינוך יקרים על פועלכם הרב
בשנה מאתגרת, על עשיה חינוכית מתוך תודעת שליחות גדולה, על האחריות
המשותפת לחיזוק הזהות האמונית של תלמידנו, על העצמת השייכות למשפחת
החמ"ד, לקהילה ולמדינת ישראל. נישא תפילה כי לאחר הבחירות לכנסת יזכנו ה'
למנהיגות הרואה את צרכי עם ישראל, תורת ישראל, ארץ ישראל. ויתקיים בנו "
השיבה שופטינו כבראשונה".....

נזכה להודות לקב"ה על הטוב הגדול גם בימים הללו ונרבה לספר בשבח הטוב בימים
ההם ובזמן הזה. וכפי שכותב הזוהר: "בשעה שבני אדם מספרים ביציאת מצרים
הקב"ה אומר לפמליא שלו לכו ושמעו סיפור השבח שבני מספרים ושמחים בגאולתי".
בברכת וכימי צאתנו ממצרים אראנו נפלאות.
שבת גדול שמח ופסח כשר ושמח
שושנה נגר